

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kirkkolain 6 luvun muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kirkkolain 6 luvun muuttamisesta (HE 47/2016 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- vanhempi hallitussihteeri Joni Hiitola, opetus- ja kulttuuriministeriö
- kirkkoneuvos/työmarkkinajohtaja Vuokko Piekkala, Kirkkohallitus

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- valtiovarainministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kirkkolakia siten, että nimikirjan pitäminen tulisi työnantajalle vapaaehtoiseksi. Tällöin nimikirjalakiin sisältyvä velvollisuus luovuttaa tietoja viranhaltijoista ja työntekijöistä ei enää kirkkolain nojalla velvoittaisi työnantajia. Siksi ehdotetaan myös uutta säännöstä viranhaltijaa ja työntekijää koskevien tietojen luovuttamisesta. Viranhaltijan oikeus saada vapaata työstään kunnallisen luottamustoimen hoitamista varten ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan uuden kuntalain säännöksiä.

Kirkkolakiin lisättäisiin myös uusi säännös työllistymisvapaasta. Viranhaltijalla olisi työllistymisvapaaseen sama oikeus kuin työntekijällä työsopimuslain mukaan. Työnantaja olisi velvollinen ilmoittamaan työvoimatoimistolle taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla tapahtuvasta irtisanomisesta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2016.

Valiokunnan mietintö HaVM 6/2016 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Kirkkolain 6 lukuun ehdotetaan tehtäväksi yksittäisiä muutoksia kirkon henkilöstöä koskeviin säännöksiin. Säännöstä viranhaltijan oikeudesta saada vapaata kunnallisen luottamustehtävän hoitamista varten muutetaan siten, että säännös koskee viranhaltijan ohella myös työsopimussuh-teista työntekijää. Samalla viittaukset kuntalakiin päivitetään uuden kuntalain (410/2015) mukai-siksi.

Lisäksi kirkkolain 6 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös työllistymisvapaasta ja työnan-tajan ilmoitusvelvollisuudesta. Ehdotuksen mukaan viranhaltijalla on sama oikeus työllistymis-vapaaseen kuin työntekijällä työsopimuslain (55/2001) mukaan. Vastaavasti työnantajalla on työsopimuslain mukaisesti velvollisuus ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle viranhaltijan talou-dellisista tai tuotannollisista syistä tapahtuvasta irtisanomisesta sekä tiedottaa viranhaltijalle tä-män oikeudesta työllistymissuunnitelmaan. Nykyisin työllistymisvapaasta on sovittu virka- ja työehtosopimusvaikutteisella pöytäkirjalla.

Kirkkolain 6 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen työnantajien palveluksessa työskentelee sekä viranhalti-joita että työntekijöitä. Valiokunta pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja tarkoituksenmu-kaisina. Ne edistävät eri palvelussuhdelajeissa olevan kirkon henkilöstön yhdenvertaisuutta ja selkeyttävät henkilöstön asemaa.

Kirkkolain 6 lukua ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että nimikirjan pitäminen muuttuu kir-kkollisille työnantajille vapaaehtoiseksi, kuten se on kunnissa. Viranhaltijaa ja työntekijää koske-vien tietojen luovuttamiseen sovellettaisiin kuitenkin nimikirjalain säännöksiä. Nimikirjan mer-kitys kirkkollisille työnantajille on muuttunut, kun työnantajat ovat saaneet käyttöönsä muita jär-jestelmiä, jotka korvaavat nimikirjaan merkittäviä tietoja. Tällaisia ovat etenkin palkanlaskentaa ja muuta henkilöstöhallintoa varten luodut järjestelmät. Ehdotuksen tarkoituksena on luopua mo-nenkertaisesta samojen tietojen keräämisestä.

Seurakunnat ovat itsenäisiä, erillisiä oikeushenkilöitä, kuten kunnat. Seurakunnat eivät muodos-ta kirkon keskushallinnon kanssa samanlaista kokonaisuutta kuin valtio virastoiheen ja yksiköi-neen. Seurakuntayhtymä ja siihen kuuluvat seurakunnat ovat palvelussuhteen ehtoja koskevissa asioissa kirkkolain mukaan yksi työnantaja.

Kirkkohallituksen tehtävänä on muun muassa hoitaa seurakuntien, seurakuntayhtymien, hiippa-kuntien ja kirkon keskusrahaston palkanlaskenta sekä niihin liittyvä maksuliikenne. Kirkkohalli-tuksen yhteydessä toimii kirjanpidon ja palkanlaskennan palvelukeskus (Kipa), joka hoitaa muun muassa palkanlaskennan. Seurakuntataloudet ovat siirtyneet Kipan asiakkaiksi asteittain, ja vii-meiset seurakuntataloudet tulevat Kipan asiakkaiksi vuoden 2016 aikana. Kipa kerää tehtäviensä hoitamista varten palkanmaksussa tarvittavat tiedot. Kirkon työmarkkinalaitos saa esimerkiksi virka- ja työehtosopimusneuvottelutoiminnan kustannuslaskennassa tarvitsemansa tiedot Kipas-ta, kun se aiemmin sai ne seurakuntatalouksilta.

Tuomiokapituleilla säilyy edelleen velvollisuus pitää nimikirjaa hiippakunnan papeista ja lehto-reista. Tämä eroaa muista nimikirjavelvollisista siten, että velvollisuus ei liity palvelussuhtee-seen, vaan tuomiokapitulin lakimääräisten tehtävien hoitamiseen. Tuomiokapitulit tarvitsevat ni-

Valiokunnan mietintö HaVM 6/2016 vp

mikirjassa olevia tietoja kirkollisiin vaaleihin ja pappien viran täyttöön liittyvissä tehtävissä sekä papiston valvontaan ja kaitsentaan liittyvissä tehtävissä. Kirkollisia vaaleja ovat tässä kirkkoher-
ran suora vaali, lääninrovastin vaali ja pappisasessorin vaali. Nimikirja on hiippakuntakohtainen,
koska papit ja lehtorit ovat aina jonkin hiippakunnan kaitsennan ja valvonnan alaisia. Saadun sel-
vityksen mukaan tuomiokapituleilla on yhteinen nimikirjaohjelma, joka on uusittu keväällä 2015.
Tietokanta on Kirkkohallituksen hallinnoima ja tuomiokapituleiden käyttämä.

Hallituksen esitykseen ja edellä todettuun viitaten valiokunta pitää myös nimikirjaa koskevia eh-
dotuksia tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina.

Hallintovaliokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muut-
tamattomana.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Hallintovaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 47/2016 vp sisältyvän
lakiehdotuksen.*

Helsingissä 29.4.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Pirkko Mattila ps
varapuheenjohtaja Timo V. Korhonen kesk
jäsen Thomas Blomqvist r
jäsen Mika Kari sd
jäsen Elsi Katainen kesk
jäsen Kari Kulmala ps
jäsen Mikko Kärnä kesk
jäsen Sirpa Paatero sd
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Wille Rydman kok
jäsen Vesa-Matti Saarakkala ps
jäsen Matti Semi vas
jäsen Mari-Leena Talvitie kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne